

Sygn. akt OS 12/2018

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Tomasz Grabek

Sędziowie r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska - sprawozdawca

r.pr. Paweł Strzelec

Protokolant aplikant radcowski Krystian Stolpa

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania wniesionego w dniu (...) r. od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt RD-(...) o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437§ 1 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1870 ze zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o umorzeniu dochodzenia z dnia (...)r., sygn. akt RD (...) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący:

Tomasz Grabek

Członkowie:

Joanna Kłos-Czerwińska

Paweł Strzelec

UZASADNIENIE

W dniu (...)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga Pana (...) na postępowanie radcy prawnego Pana (...). Skarżący w swoim piśmie zarzucił radcy prawnemu (...) zachowanie niezgodne z etyką radcy prawnego w szczególności polegające na: niezachowaniu należytej staranności w prowadzonych sprawach polegające na prowadzeniu spraw bez przygotowania oraz lekceważeniu Skarżącego poprzez odmawianie spotkań, spóźnianie się, rozłączanie rozmów telefonicznych, brak dyspozycyjności w stopniu oczekiwanym przez Skarżącego, odmowę zwrotu dokumentów prowadzonych spraw, odmowę udziału w negocjacjach, nakłanianie do zawarcia niekorzystnej ugody, stosowanie gróźb wszczęcia postępowania egzekucyjnego, naruszenie tajemnicy zawodowej poprzez wykorzystanie

dokumentów, w których posiadanie wszedł podczas świadczenia pomocy prawnej na rzecz Skarżącego, niewydanie tych dokumentów po zakończeniu współpracy ze Skarżącym, próby wyłudzenia nienależnego wynagrodzenia z tytułu świadczenia na rzecz Skarżącego pomocy prawnej oraz wadliwego prowadzenia spraw w imieniu Skarżącego.

Radca prawny (...) zaprzeczył stawianym mu przez Pana (...) zarzutom jako bezpodstawnym i niesprawiedliwym jednocześnie wskazując, iż nie zostały w żaden sposób udowodnione.

Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej Rzecznik Dyscyplinarny) postanowieniem z dnia (...)r. sygn. akt: RD (...) umorzył dochodzenie przeciwko radcy prawemu (...) wskazując, iż konflikt pomiędzy Panem (...) a radcą prawnym (...) jest skutkiem nieporozumień związanych z zakończeniem łączącej wcześniej strony współpracy, w ramach której radca prawny (...) świadczył na rzecz (...) stałą obsługę prawną. Ponadto Rzecznik Dyscyplinarny nadmienił, iż zarzuty kierowane przez Pana (...) pod adresem radcy prawnego (...) są elementem sporu zaistniałego na gruncie nieustalenia i akceptowanego przez obie strony sposobu rozliczenia się po zakończeniu współpracy. Rzecznik Dyscyplinarny zwrócił uwagę, że o zasadności roszczeń radcy prawnego wobec (...) przesądzają orzeczenia zapadające w postępowaniach cywilnych inicjowanych przez radcę prawnego. Rzecznik Dyscyplinarny odnośnie zarzutu popełnienia przestępstwa na szkodę Pana (...) wskazał, iż postępowanie karne w sprawie usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzenie w błąd Sądu Rejonowego (...) co do przedłożonych nierzetelnych faktur dotyczących należnego zobowiązania, które to mają istotne znaczenie do wydania przez Sąd wyroku nakazującego zapłatę na szkodę (...), zostało umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego (sygn. akt 1 Ds. (...)).

W dniu (...) r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej: Okręgowy Sąd Dyscyplinarny) wpłynęło odwołanie od w/w postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego.

W obszernym uzasadnieniu odwołania pełnomocnik skarżącego Pana (...) nie zgodził się z motywami zaskarżonego postanowienia, wniósł o jego uchylenie w całości i przekazanie Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem kontynuowania dochodzenia. Pełnomocnik Skarżącego wskazał przede wszystkim na fakt, iż postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) dot. umorzenia dochodzenia w sprawie o sygn. akt: PR 1 Ds. (...) jest nieprawomocne bowiem zostało złożone zażalenie i sprawa nadal jest w toku.

W wyniku rozpatrzenia odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowieniem z dnia (...)r. sygn. akt: OS 7/2017 uchylił w całości zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia z dnia (...)r. sygn.

akt: RD-...). Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego zawarte w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia co do większości zarzutów, jednakże wskazał, iż w celu zapewnienia wszechstronnego i kompletnego wyjaśnienia okoliczności sprawy istnieje konieczność uzupełnienia materiału dowodowego o prawomocne rozstrzygnięcie postępowania karnego, a w szczególności jego uzasadnienie. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazał, iż Rzecznik Dyscyplinarny powinien dokonać analizy materiału dowodowego zgromadzonego w trakcie postępowania karnego w oparciu o materiał dowody uzupełniony o prawomocne rozstrzygnięcie.

Rzecznik Dyscyplinarny w ramach uzupełnienia postępowania wyjaśniającego zwrócił się pismem z dnia (...)r. sygn. akt: RD (...) do Prokuratury Rejonowej (...) o udzielenie informacji odnośnie prawomocności postanowienia z dnia (...)r. sygn. akt PR 1 Ds. (...) i ewentualnym toczącym się dochodzeniu przeciwko radcy prawnemu (...) z zawiadomienia (...).

W odpowiedzi na w/w pismo Rzecznika Dyscyplinarnego, Prokurator Prokuratury Rejonowej (...) poinformował, iż postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia (...)r. sygn. akt: PR 1 Ds. (...) zyskało walor prawomocności w dniu (...)r.

Rzecznik Dyscyplinarny postanowieniem z dnia (...)r. sygn. akt: RD (...) umorzył dochodzenie przeciwko radcy prawnemu (...). W uzasadnieniu postanowienia Rzecznik Dyscyplinarny wskazał, iż zgodnie z treścią art. 465 § 1 kpk w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych i na podstawie art. 442 § 1 i 3 k.p.k. jest związany zapatrywaniami sądu odwoławczego i po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania prowadził postępowanie w granicach w jakich nastąpiło przekazanie. Wobec tego Rzecznik Dyscyplinarny odniósł się w uzasadnieniu swojego postanowienia jedynie do zarzutu i kwestii dotyczących postępowania karnego w sprawie usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzenie w błąd Sądu Rejonowego (...) co do przedłożonych nierzetelnych faktur dotyczących należnego zobowiązania, które to mają istotne znaczenie do wydania przez Sąd wyroku nakazującego zapłatę na szkodę (...). Rzecznik Dyscyplinarny dokonując ustaleń, iż postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) o umorzeniu dochodzenia z dnia (...)r. sygn. akt: PR 1 Ds. (...) zyskało walor prawomocności w dniu (...)r. a także zbadaniu, iż w stosunku do radcy prawnego (...) nie toczy się żadne inne postępowanie karne i wobec stanowiska, iż jako Rzecznik Dyscyplinarny nie może samodzielnie ustalać faktu popełnienia przestępstwa postanowił ponownie orzec o umorzeniu dochodzenia przeciwko radcy prawnemu (...).

W dniu (...)r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wpłynęło odwołanie od w/w postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego.

Pełnomocnik Pana (...) w swoim odwołaniu wskazuje przede wszystkim na uchybienia natury formalnej dot. w/w postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego

polegające na tym, iż Rzecznik Dyscyplinarny powołując się na art. 442 § 1 k.p.k. odstąpił od rozpoznania ponownie sprawy w całości i ograniczył swoje rozważania do fragmentu, w którym Sąd wskazał na powód uchylenia. Pełnomocnik skarżącego nadmieniał, iż pierwsze postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego zostało uchylone w całości a nie w części. Ponadto pełnomocnik skarżącego podnosi, iż postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego zostało wadliwie uzasadnione, nie odniosło się do całości sprawy i zarzutów stawianych w piśmie Pana (...) inicjującym niniejsze postępowanie. Pełnomocnik skarżącego wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem dołączenia akt postępowania karnego z Prokuratury Rejonowej (...) sygn. akt: PR 1 Ds. (...) oraz Sądu Rejonowego (...), (...) Wdział karny sygn. akt: Kp (...) w celu dokonania ich analizy oraz dołączenie wszystkich akt postępowań cywilnych toczących się pomiędzy (...) a (...) celem zweryfikowania wszystkich zarzutów podniesionych w skardze oraz dokonania ponownej analizy zgromadzonego materiału dowodowego i wydanie decyzji kończącej postępowanie dyscyplinarne zgodnie z ustawowymi wymogami.

Odwołanie wniesione w terminie przez pełnomocnika skarżącego zostało rozpoznane na posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w dniu (...)r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

W stosunku do postanowienia o umorzeniu postępowania dochodzeniowego przewidziany został tryb zażaleniowy, w którym sądy – po przeprowadzeniu posiedzenia wydają postanowienie. Uprawnieniem sądów dyscyplinarnych w tym trybie jest jedynie kontrola zasadności postanowienia wydanego przez Rzecznika Dyscyplinarnego.

Po analizie zgromadzonych w sprawie dokumentów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że odwołanie jest uzasadnione.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z art. 437 § 1 k.p.k. wniesienie środka odwoławczego obliuguje instancję odwoławczą do rozpoznania tego środka. W wyniku rozpoznania środka odwoławczego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzeka o utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia, o zmianie albo o uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub części. Uchylenie zaskarżonego orzeczenia może skutkować: umorzeniem postępowania lub przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowieniem z dnia (...)r. sygn. akt: OS 7/2017 uchylił postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (...)r. sygn. akt: RD (...) w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Co prawda Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w uzasadnieniu w/w postanowienia zgodził się z oceną Rzecznika Dyscyplinarnego co do oceny większości zarzutów stawianych radcy prawnemu (...), niemniej jednak orzekł o uchyleniu postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego w całości.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w niniejszym składzie nie podziela stanowiska Rzecznika Dyscyplinarnego, iż art. 442 § 1 i § 3 k.p.k. upoważnia Rzecznika Dyscyplinarnego do pominięcia oceny całokształtu materiału dowodowego.

Działanie Rzecznika Dyscyplinarnego polegające na przeprowadzeniu postępowaniu wyjaśniającego, zebraniu i rozpatrzeniu całego materiału dowodowego musi znaleźć wyraz w zamkniętej formie przepisanej prawem- postanowieniu.

Przyjęcie postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego w zaprezentowanym kształcie spowodowałoby uznanie, iż nie doszło do oceny całokształtu zebranego materiału dowodowego i ustosunkowania się przez Rzecznika Dyscyplinarnego co do zarzutów naruszenia zasad etyki przez radcę prawnego (...) zawartych w skardze Pana (...).

Art. 94 § k.p.k. wymienia wymogi formalne treści postanowień. Wyrazem obowiązku wyjaśniania zasadności przesłanek rozstrzygnięcia, którymi kierował się Rzecznik Dyscyplinarny przy załatwieniu sprawy jest uzasadnienie postanowienia, które powinno przekonywać stronę, sąd o prawidłowości rozstrzygnięcia.

Wprawdzie kodeks postępowania karnego nie określa wymagań co do treści uzasadnienia postanowienia, ale w orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że z istoty uzasadnienia wynika, iż powinno ono wskazywać wszystkie istotne przesłanki, którymi kierował się organ wydający postanowienie. Uzasadnienie postanowienia powinno zatem wyjaśniać podstawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia. Uzasadnienie postanowienia powinno spełniać funkcję perswazyjną, to jest wyłuszczać powody podjęcia decyzji, by strony mogły przekonać się o jej słuszności oraz funkcję kontrolną, to jest przedstawiać instancji odwoławczej podstawy do sprawdzenia tej słuszności.

Ocena zawarta w uzasadnieniu postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (...)r. sygn. akt: RD (...) odnosi się jedynie do części zgromadzonego materiału dowodowego. Wobec wyeliminowania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (...)r. sygn. akt: RD (...) w całości, brak jest w ogóle w obrocie prawnym aktu prawnego który pozwalałby na skontrolowanie i ustosunkowanie się przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w niniejszym składzie do przeprowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego postępowania i oceny całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego.

Uzasadnienie postanowienia, poza wskazaniem i wyjaśnieniem podstawy prawnej rozstrzygnięcia, ma być dla źródłem informacji o sposobie rozumowania organu podejmującego rozstrzygnięcie i przyjętych przez niego założeniach, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.

Brak przeprowadzenia oceny przez Rzecznika Dyscyplinarnego w uzasadnieniu postanowienia zasadności czy braku zasadności wszystkich zarzutów zawartych w skardze Pana (...), uniemożliwia przeprowadzenie kontroli instancyjnej przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ponadto widzi konieczność przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego i doprecyzowania okoliczności sprawy w zakresie zarzutu dot. naruszenia art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego polegającego na inicjowaniu wielu postępowań cywilnych pomimo, iż roszczenia kwalifikują się do załatwienia w jednym postępowaniu bowiem wynikają z jednej umowy ramowej, która wiązała Pana (...) i radcę prawnego (...). Z wyjaśnień Pana (...) składanych na posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w dniu (...)r. wynika, jakoby warunki ugody (poza pewnymi zapisami) dotyczące końcowego rozliczenia między Panem (...) a radcą prawnym (...) zostały uzgodnione a ugoda zawarta i spełniona przez Pana (...). Ze stawianego w skardze Pana (...) opisu zarzutu, powielonego w odwołaniu do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wynika, że Pan (...) kwestionował nie sam fakt występowania do sądu z roszczeniami przez radcę prawnego (...) wynikającymi z umowy ramowej a wielość postępowań. Ustalenia zatem wymaga stan faktyczny w zakresie czy Skarżący podważa w ogóle możliwość występowania do sądu z roszczeniami wynikającymi z umowy ramowej bowiem w wyniku uzgodnień wynikających z ugody doszło do wypełnienia wszelkich zaległych rozliczeń czy Skarżący nie kwestionuje występowania z roszczeniami przez radcę prawnego (...) z tytułu umowy ramowej a zarzuca jedynie inicjowanie wielu postępowań zamiast jednego, co mnoży koszty procesowe.

W związku z tym, iż Rzecznik Dyscyplinarny nie dokonał stosownej analizy przedmiotowej sprawy w całości dając temu wyraz w uzasadnieniu postanowienia, czym uniemożliwił rozpoznanie sprawy przez niniejszy Sąd, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowił uchylić zaskarżone postanowienie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wnioskowaną przez pełnomocnika Skarżącego konieczność dołączenia do postępowania akt postępowań cywilnych toczących się pomiędzy (...) a (...) i akt postępowania karnego z Prokuratury Rejonowej (...) sygn. akt: PR 1 Ds. (...) oraz Sądu Rejonowego (...), (...) Wdział Karny sygn. akt: Kp (...) pozostawia do uznania Rzecznika Dyscyplinarnego.

W tym stanie rzeczy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje na nie środek odwoławczy - art. 426 § 1 k.p.k. w związku z 74¹ pkt 1 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Przewodniczący:

Członkowie:

Tomasz Grabek

Joanna Klos-Czerwińska

Paweł Strzelec